

Besztercebányai HÉTFŐI HIRLAP

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre helyben 2.20 kor., vidéken 3.20 kor.
Egyes példány ára . . . . . 4 fill.
Megjelenik minden hétfőn.

Felelős szerkesztő:
HAVELKA JÓZSEF

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
BESZTERCEBÁNYA, FŐ-TÉR. Telefon 108.
Hirdetések díjszabás szerint.

I. évfolyam

1911 augusztus 21

10. szám

Nemzeti ünnepet

ültünk tegnap. Megültük azzal a diszszel és pompával, mely méltó egy ezredéves multtal bíró nemzet dicsőségéhez. Az ország fővárosa fényárban uszott. Villamos reflektorok világították be a várost, lobogó máglyák rőt tüze koszoruzta a budai hegyeket. Minden ablakban örömmécses égett s vakító láng sugárzott ki a budai vár termeiből. Százazrekre menő lelkes tömeg hullámzott az utakon, népünnepélyek nyüzsgő közönsége tombolt lelkesen szilaj jókedvében. Az ország zászlós urai, képviselői diszülést tartottak, melyen a nemzet legjobbjai ihlett szavakkal hirdették multunk dicsőségét, jövődönk reményét. És lelkesedett örömmámorban uszott a vidék is, hiszen az egész országnak nagy és szent ünnepe Szent István emlékének évfordulója.

Igy volt, mert így kellett lennie. Nem igaz, hogy csupán szegényes körmenetben körülvitték Szent István jobbát, hogy csak az vallott a nap ünnepi voltára, hogy a muzeumok valamennyi téra nyitva volt, s hogy vasuti kedvezményvel utazhatott Budapestre, akinek nem volt okosabb dolga. Nem igaz, bár magunk is láttuk. És nem igaz, hogy országsszerte is csak egy-két hivatalos lobogó, egy-két elkényszeredett gyűlés jelezte a nagy nap évfordulóját. Nem igaz. Cáfolunk, mert hazudnunk kell. Hazudnunk kell nagy szögyenünkben, hogy ennek a nemzetnek már arra sincsen ereje, hogy multja dicsőségét méltóan megünnepelje. Mi reménnyel nézhetünk a jövőbe, ha a multban többé nem telik örömről? Honnan merítsünk erőt új küzdelmekre, ha mindjobban felejtjük a mult magasztos diadalmait? Hajthat-e virágot a fa, melynek korhadt, gondozatlan a gyökere?

Nincs többet nemzeti önértetünk, nincs faji büszkeségünk, nincs erők és akarataink, mely a multak emlékével erősítsen a jövődök küzdelmeire.

Jaj annak a nemzetnek, mely remélni nem tud, de szászorta jaj annak, mely emlékezni nem akar!

A sportfiuk

Mi folyik a sportegyesületekben? — Állást a sportfiuknak! — Üzelmek és machinációk

Szépén megindult embersportunkat nagy veszedelem fenyegeti. Egyre több panasz hallatszik üzelmekről és machinációkról, melyek sehogysem egyeztetetők össze azzal a szellemmel, melynek a sportot üző fiatalság egyesületeiben otthonosnak kellene lennie. Előre is kijelentjük, hogy eszünk ágában sincs általánosítani és készséggel előmerjük, hogy vannak egyesületeink, melyekhez még a gyantának árnyéka se férhet. Nem mintha ezekbe nem kerülne be oda nem való elemek, hanem azért, mert ezen egyesületek vezetői a legelső jogos felszólalásra kiközösítik körükből azt, aki nem méltó az egyesületi tagságra. Általánosságban mégis úgy áll a dolog, hogy sok és alapos vád hangzik el a sportegyesületek többsége ellen és a közérdeknek vélünk szolgálatot tenni, mikor ezeket rövidösen összegezzük.

Belső ügy és ezért a nyilvánosság elé nem tartozik, hogy a *külföldi versenyekekre való kiküldésnél* nem a rátermettség, hanem a konnexió és a jóbarátság jön tekintetbe. Ugyancsak belső ügy, de már némileg közérdekű is, hogy több egyesület — és itt legelső sorban néhány evezős-egyletre kell utalnunk — nem a sport üzését, hanem a kártyázást és duhajkodást tartja legfőbb hivatásának. A pezsgős csónakázások napirenden vannak és a csónakok fenekén csak oly vigan folyik a *bakk és mako*, mint akármelyik kaszinó zöld asztalán. Gyakran százakra menő vesztességgel végződik egy-egy ilyen meecs, melynek bizony édes-keves köze van a sporthoz.

De nemcsak a tagok, hanem a nagyközönség zsoberé is megy némely egyesület nyilvános mérkőzése, mely gyakran *ép oly ravasz számítással folyik le*, mint a cirkuszokban látható birkozóversenyek. Előre megállapított program szerint aratja diadalát hol az egyik, hol a másik versenyző és a nyelők sorrendje oly jól van megállapítva,

hogy a döntőig folyton izgalmas a küzdelem. Kontra, reváns és pótmérkőzések adnak alkalmat a sportkedvelő közönségnek, hogy egyre újabb beléptidíjakkal támogassa a „sportot”; csakis így válik lehetővé, hogy nem egy egyesület fényes anyagi haszonnal végzi szezonját.

Ez anyagi haszon ellen nem lenne észrevételünk, ha abból a tagok készletét fedeznék. De amikor ezenfelül valóságos fizetést is adnak, bár burkolt formában — a sportoló „amatőröknek” — nem fojthatjuk el azt a megíté- zést, hogy az ilyen pártolása a sportnak nagyon is beleütöközik a sport- szellem paragrafusába.

Egyébként is köztudomású, hogy a sportegyleti tagság ma már a boldogulás legbiztosabb útja. Vannak hatóságok, közhivatalok, melyeknek külön sportegyesületük van és amelyeknél az előrehaladást nem a hivatali szorgalom, hanem a sport és rendezés terén elért siker szabja meg. Alig kell részletez- nünk, hogy az ilyen karriér mennyire hátrányos és igaztalan azokkal szem- ben, kik véletlenül nem magasugrók vagy távgyaloglók.

A legsúlyosabb vád azonban, az, a melylyel a sportegyesületek egymé- ly pártfogóját illetik. E mecenásokról egyre nyiltabb és határozottabb for- mában állítják, hogy nem a sport, ha- nem a sportolók iránti és egyáltalán nem eszményi rajongás bírja őket rá azokra a nagy áldozatokra, melyeket a sport érdekében hoznak.

E vád annyira súlyos, hogy csupán határozott és erőlyes fellépéssel dön- tethető meg. Ennek módja pedig csakis az lehet, hogy azok az egyletek, melyek féltékenyen őrzik jóhíruket, nemcsak a kértelen mecenásokat, de azokat a tagokat is egyszersmindenkorra bojkot- tálják, kik e mende-mondának maga- tartásukkal tápot adnak. Végtere is a sporttisztesség előbbre való akárhány díszreemnél és bajnokságnál.

ZÖLD RIPORTOK

Richter nyomában

Igen tisztelt szerkesztő ur! Miután az összes hazai botrányokat már le- lepleztem „Az Alkonyat” hasábjain, utasítása értelmében működési kö- römöt, illetve működésem körét immár a külföldre tettem át. Utánanyomul- tam Richter mérnök görög rablóinak és a következő hiteles híreket sikerült megtudnom:

Richter, ki már három hónapja halott, viruló egészségnek örvend. Ezidőszert a Dodekaedron hegyén „Az első görög mérnökösztöktető tár- saság m. sz.” vendégszeretettel élvezi, melynek alaptökeje Richter. Az alap- tókét legközelebb szétosztják, mert a társaság felszámol. Vezérigazgatója, Zsivanidesz Georgiosz Budapestben óhajjt betéti társaságot alapítani. („A tagok betesznek és ő kivész”, ezt belefűzheti a riportba, a humor min- dig hat.)

Beszéltem Richterral. Teljesen el- vadult külsejű s alig érti már a be- szédet. Vadonatuj frakkjában krizan- tem virult, rózsásra borotvált arca igen jó benyomást kelt. Vasraverve nyögött a Dodekaedron egy szikláján, hol Zsivanideszszel és két társával filléres alapon alsózott. Amint meg- látott, elém jött és így szólt: Uram, bizony lapjuk nagy publicitásában. Irja ki kérem, hogy küldjék már meg azt a kis gerslit, mert holnap lejár egy váltóm, melyet okvetlen rendezni kell. Megígértem, hogy magamévá teszem az ügyet és a szükséges 300 drachmát megszerzem. (Kérem az ösz- szeg beküldését, mert lapunk renomé- ját meg kell őriznünk.) Rövid, de meleg bucsu után távoztam. Alig ér- tem be a Dodekaedron völgyébe, utá- nam sompolygott Zsivanidesz és térdre vetve magát előttem, nagy keseregésbe tört ki. Hogy így, meg ugy. Richter tönkre eszi őket, pénzüket kártyán el- nyeri, hiába szöknék előre, mindig rájuk talál, szóval, hogy szabadítsam meg őket a kellemetlen vendégtől. Már vonatra ültették volna, de nincs elég pénzüik. Tölem remélnek 80 drachmát, ami elegendő lenne el- expedálására. (Kérem ezt az összeget, postafordultával, lapunk renoméja, stb., lásd fent.)

Miután a kétségbeesett rablót meg- nyugtattam, lesiettem a „Hotel Po- loskosz”-ba, hol az érdekesítő utat, mint fentiek bizonyítják, fényes riport alakjában megírtam. Legközelebb bő- vebbet.

Kész szolgálja:

Oculi.

U. i.: Megnéztem a Pallas Lexikont s egy kis tévedést állapítottam meg. A Dodekaedron nem hegy, hanem mértani idom. Sziveskedjék mindenütt a Dodekaedron helyébe Olympuszt szedetni.

VÉRES halotti tor

Hazudott-e a megboldogult? — Röpülnek a sörös kriglik. — Három bevett fej

— Saját tudósítónktól. —

Porga Gergely asztalosmester június 6-án nagyot sóhajtott és bucsut vett a földi élettől. Bánatos özvegye négy gyermekével s tizenhete tagból álló rokonsággal június 8-ik napján két omnibuszon kikísérte a rákoskeresztúri temetőbe, hol nagy siránkozások közepette átadták testét az anyaföldnek. Mivel pedig ezen a napon rettenetes volt a hőség, de meg a jó magyar szokástól sem akartak eltérni: a gyászolók betértek a Jászberényi-úton levő „Soh'se halunk meg“ cégérű kocsmába, hogy a gyászos eseményt egy kis halotti torral üljék meg.

És kezdetét vette a halotti tor. Özvegy Porgáné kisirt szemmel foglalt helyet az asztalfőn s körötte csoportosult a huszonkét tagból álló gyászoló népség. Először huszonhárom pár virsli s huszonhárom krigli sör vonult fel az asztalra. Néma csendben, meghatottsággal fogyasztották el. Később azonban, hogy a kriglik üresedtek s újból megteltek, zajosabb lett a hangulat. Már az ötödik sörszállítmány érkezett, a férfiak már a második virginia-szivart szívták, de a beszélgetés még mindig a megboldogult Gergely mester körül folyt. Felelevenítették életének emlékezetes mozzanatait, apróra megtárgyalták szerzett bokros érdemeit. Szóbeszéd között az asztal végén ülő Ktera János borbélyeségét közbevetette:

— De azért sokat hazudott az öreg...

Mellette ülő két bátyja, József és Gábor reá kontráztak:

— Bizony, sokat hazudott...

Nosza, lett erre nagy riadalom a gyászoló gyülekezetben. Az elhunyt asztalosmester egyik fia, Porga Dezső mérszárosságát dühösen patant fels magából kikelve ordította:

— Ki meri mondani, hogy az én apám hazudott?

A három Ktera-testvér szintén felugrott s azt felelték:

— Mi mondjuk...

Erre általános kavardás támadt. Röpöködtek a sörös kriglik s a csata végeredménye három bevett fej lett. Porga Dezső bevett Ktera Jánosnak és Gábornak a fejét, de az ő feje sem maradt épen: ahhoz Ktera János vágott egy sörös-kancsót.

A sebesültek bevonultak a rendőrségre s sérüléseikről látleletet véettek fel. Az orvosi bizonyítvány a Ktera-testvérek sérüléseit 8 napon belül, Porga Dezső sérülését azonban 15 nap alatt gyógyuló sebesüléseknek nyilvánította. Ktera János ellen súlyos, Porga Dezső ellen pedig kétféle könnyű testisértés vétsége miatt indult meg az eljárás.

A bíróság augusztus hó 22. napjára tüzte ki a tárgyalást, mikorra a huszonkét tagból álló gyászoló gyülekezetet kívül a vendéglői pincéket s a muzsikáló cigányokat is megidézte.

Köszvényben szenvedőknek figyelmebe ajánljuk „Medin“ című hirdetésünket.

Sternberg Adalbert gróf és az ő Schnautzi kutyája

Az excentrikus gróf mintán évekig nem hallgatott magáról, imre most újabb tanulmányt adta magasabb politikai érettségének. A magyar parlamentben elhangzott beszéd oly dühbe gurította, hogy haragjának azonnal táviratban adott kifejezést.

A távirat következményei ismeretesebbek. A nemes gróf egy pár esőpp kék vérral adózott tulzott lojalizmusának.

Tetteiben, már a múltban is oly ügyességet tanúsít, hogy azokról a monarchia egész sajtója, kivétel nélkül, kénytelen megemlékezni.

Károlyi József gróffal való affaire-ját is oly meglepő ügyességgel inecenálta, hogy napokig hasábos cikkek értesítették az affaire állásáról majd az egész világ olvasóközönségét.

Nem lesz talán érdektelen, ha Sternberg gróf elválaszthatatlan másik feléről, melyet a császárvárosban meg a hírhedt grófnál is jobban ismernek, Schnautzi névre hallgató kutyájáról emlékezzünk meg, mert erről is közelebbről ismerhetjük meg a jeles grófot, aki oly ügyesen tud beszélni magáról, akár csak egy divatos primadonna.

De térjünk át Schnautzira. Szürke angol rendőrkutya, vagy mint Bécsben mondják „Polizeihund“. Szőre kemény, mint a kefesőrté. A gróf szolgája mindennap lekiéeri a Bristol-szállodába, ahol Schnautzi reggelizik. Reggelije ugyanaz, mint Adalbert grófé. Whisky szódával, beafetek stb. Ezután betér a szálloda étkezőjébe, hova ezalatt már Sternberg gróf is megérkezett. A különös gróf előszere-ttel forog magyar urak társaságában. A Bristolban naponként együtt láthatjuk Prónay Istvánnal, Szapáry Pál gróffal és Eeszerházy Károly gróffal. Együtt üldögélnek s mulatnak Schnautzi ügyes apportirozásán. A gróf szól:

— Bring mir die böhmische Zeitung! (Adalbert gróf kedvence lapja a Prágában megjelenő „Unio“.)

És Schnautzi villámgyorsan rohan a Bristol olvasójába, kiragadja az újsághalomból a kívántat s vágat vele gazdájához. Jaj annak, aki szájából kivenni merészelné azt.

Ezután elordítja a nemes gróf:

— Goluchovski kommt!

Mire Schnautzi eszeveszetten rohan az ajtóhoz s azon teremtett embert nem boosájt be.

Igy mulat a különösségeiről nevezetes gróf és uri társasága, mely különben még arról is nevezetes a császárvárosban, hogy még a legesikorgóbb téli időben is felsőkabát nélkül járnak és még sem fáznak.

Sternberg gróf egyébként nem gazdag, mert a család majoreskója a bátyja s így a családi vagyonnak az az egyedüli élvezője, míg a hírhedt öcs csupán abból él, amit bátyja kegyelemből juttat neki.

Károlyi József gróffal lefolyt párbaja után állítólag új apportot mutat a híres Schnautzi kutyája.

Sternberg kiált:

— Károlyi kommt!

Mire Schnautzi farkát behuzva, féltéken az asztal alá buvik.

A kitünő társaság pedig kitörő haho-

tával jutalmazza az új jellegzetes mutatványt.

Gyomorbaj nincs többé!

A szabadalmazott kakukfű keserű háziszser néhány napi használat után teljesen megszünteti a különféle gyomorbajokat. Hirtelen rosezullét és utazásoknál nélkülözhetetlen háziszser. Kapható mindenütt. (Főraktár: Török József gyógyszerár, Budapest, Király-utca 12.) Árak: kis üveg 80 fill., nagy 2 kor. Vidékre 6 kis vagy 3 nagy üvegnél kevesebb nem küldetik. — Övakodjunk utánzatoktól.

Készíti:

HANKOVSKY IMRE, GÖDÖLLŐ

Eötvös Károly mint utazó

Eötvös Károly a minap több barátjával együtt Bécsben járt. Hazafelé jövet jóízűen elbeszélgettek a kupóban s többek között a technika ériási haladásáról is szó esett. A társaság egyik tagja melancholikusan emlékezett meg azokról az időről, mikor Bécs Budapesttől még egy napi járóföld volt.

— Mi bezzeg, boldogabb emberek vagyunk, mint az ősapáink, — szól előgúlten. — A tudósok egyre törnek magukat, csak hogy az életünket kényelmesebbé tegyék. Nemrégiben például még csodaszámba ment, hogy Bécsből öt óra alatt Budapestre jöhettünk s ma már rövid négy óra alatt leszalad velünk a száguldó gyorsvonat. Persze, csak ezen a vonalon, mert Bruck felé még mindig öt óráig tart az utazás.

Eötvös Károly, aki eddig eszűdesen szivarozgatótt, most megszólalt:

— Hát ez a marcheგი ut rövidebb, mint a brucki?

— Persze, hogy rövidebb. Egy egész órát megtakarítunk azzal, hogy erre felé jöttünk.

A vajda nagy füstfelhőt fujt ki a szivarjából.

— És te, öcsém, abban a hitben vagy, hogy négy óra alatt jobb megtenni az utat, mint öt óra alatt?

— Már hogyné volnék abban a hitben!

— Nohát, öcsém, én meg abban a hitben vagyok, hogy te számáru beszélsz. Mi az ördögöt csinálsz azzal az órával, amit megtakarítasz? Talán beteszed a takarékpénztárba? Fenét se ér neked az az óra, csak éppen a véredben van, hogy mindig úgy sietsz, mintha kergetne valaki. Az utcán lihegve rohansz végig, a kávéházban gyorsan fölhörpinted a feketédet, a színházban alig várod, hogy a darabnak vége legyen, mikor pedig utazol, hát boldog vagy, ha egy órával hamarabb érsz haza. Pedig, ha lassan mész, akkor is ép úgy odaérsz, mintha lóhalálába rohansz. Én ritkán adom a fejemet arra, hogy vasutra üljek, de ha már felülök rá, akkor jobb szeretem, ha szép tempósan tehetem meg az utat.

Siessen a távirathordó, meg a kengyel-futó, mert az abból él, hogy mindig szalad. Hát nem tudtátok megmondani, hogy Bruck felé tovább tart az út? Ha Bécsben szóltok, bizonyosan arrafelé jöttem volna.

BOSCO, a bűvész

Bosco, a bűvész ismeretes az egész világon. A híres szemfényvesztő bűvészműtávjáival egész Európát bámulatba ejtette. Részt vett a napoleoni orosz hadjáratban s mint hadifoglyot Szibériába hurcolták. A nevezetes debacle alkalmából megszökött és a csataterén maradt. Holtak tetette magát, hogy a vad kozákok kegyetlenségétől megmenekedjék.

Egy üldöző katona közeledett felé, kikutatta zsebeit, elszedte óráját, pénztárcáját és egyéb értéktávjait. Csak hogy Bosco sem tűrte tétlenül garázdálkodásait. Mialatt a kozák az ő zseibe kitorászott, azalatt ő viszont alaposan kikémlelte a katona zsebeit és bőven kárpótolta magát az elrabolt értéktávjakért, a benne találtakban.

Tobolszkban üldözője sikeres kifosztásától nekibátorodva, rögtönzött bűvészi mutatványjaival gyönyörködtette az egybegyűlt orosz tisztet, akik ezért sokféle előnyben részesítették.

Fogságából kiszabadulva, végigjárta egész Európát, s néhány év alatt oly nagy hírnővre tett szert, hogy mutatványait erényszámba vették. Bámulatos az a mód is, melylyel reklámot csapott magának. Erre nézve számos mulatságos adoma maradt fenn. Ime például az egyik: A Boulevard des Italiens fái alatt büszkén sétált egy arslán, színes selyem kendővel nyakán; egy ur, ki eddig utána lépdejt, hirtelen lekanyarítja nyakáról a kendőt és mindenki szemeláttára a zsebébe gyűri. Az arslán torkonragadja a tolvajt, nyomban ott terem három rendőrbiztos, összeszalad a nép és a tolvajt lefogják. Ez azonban váltig tiltakozik és erősíti, hogy nincsen nála a kendő; rámutat az egyik rendőrbiztosra, kinek spikája alól csakugyan előkerül a selyemkendő. A bámulat azonban akkor érte el tetőpontját, amikor az ismeretlen ur felülkerekedve, lármát csap, hogy nem ő lopott, hanem ellenkezőleg, őt lopták meg és rámutat a másik rendőrbiztosra, akinél megtalálják az óráját és a harmadik rendőrbiztosra, kinek csizmájából előráncigálták pénztárcáját. Általános álmélkodás és felháborodás a rendőrbiztosok ellen. Ekkor azután Bosco is megelégette a tréfát és mosolylyal köszöntve az összeverődött tömeget, így szólt:

— Uraim, én vagyok Bosco, a bűvész-mester, szívesen látom önöket ma este a Porte Saint Martin termeiben.

Kozmetikai Intézet

A Királysínház és Magyar Színház kozmetikusa: ■

FABRICZKY IRÉN

Budapest, VI., Andrásy-ut 2

Telefon: 50-63. szám

Szépségihák végleges rendbehozása. — Vibrációs villanymassage. — Villanyos szőrités, mely az utánnövét mindörökre teljesen kizárja. Fénykezelések. Hajfestés. Tökéletes hatású kozmetikai szerek, valamint hajfestékek küldése vidékre is

Mitesszerek csak Mitrol-tól pusztulnak el; kapható 2 kor.-ért

A vörös kakas

üglátszik állandó tanyát ütött megyénkben. Nap-nap után kapunk híreket a tűznek kisebb-nagyobb pusztításáról. Egész virágzó községek esnek a tűz martalékául nemcsak vármegyénkben, de az egész országban, mindenfelé. Az ujságok kelleténél jobban vannak telve pusztító tűzesetekről szóló hírekkel. De nem csoda, hiszen az embergyilkoló nyári hőségnek rendes kísérője a szapora tűzveszedelem.

Ha elolvassuk tüzesetekről szóló ujság híreket, azt tapasztaljuk, hogy csaknem mindegyik azzal végződik, hogy oltásról, mentésről szó sem lehetett, a falu népe fejesztetten, tehetetlenül állott a veszedelemmel szemben, mert: 1. nem volt elég víz, 2. nem volt begyakorlott tűzoltóság, 3. rosszak voltak a tűzifecskendők. Ez a három ok felmerül majdnem minden nagyobb tűzpusztításnál. Ezt a három okot tehát, ha azt akarjuk, hogy a tűzpusztításról szóló nyári rém krónikák eltűnjenek, okvetlenül meg kell szüntetni.

Mintegy 25—30 esztendővel ezelőtt kezdődött nálunk Magyarországon a tűzoltódsi. Jó 10 esztendeig nem is volt kedveltebb passziója a falvak és városok népének, mint önkéntes tűzoltó egyesületek szervezése s azok munkájában való részvétel. Különösen a külsőségekben értünk el hatalmas eredményeket. A szabóipar csaknem fellendült a cifrábbnál-cifrább tűzoltó uniformisok készítése révén. A fényes uniformisok maig is megmaradtak, sőt élnek és virágzanak a tűzoltó majálisok és tűzoltó bálók is, ámde sajnos, mind maig hiányzik különösen a falusi népnek tűzoltásra való rendszeres nevelése.

Ki akarunk kerülni mindenemű félreértést. Éppen ezért magunk részéről is nyíltan valljuk, hogy tűzoltás tekintetében sokkal jobban állunk, mint 2—3 évtizeddel ezelőtt. Vannak városok, vannak falvak is, amelyeknek begyakorlott tűzoltósága és használható tűzfecskendője és más egyéb tűzoltó felszerelése van. Ámde viszont vannak városok és falvak, ahol tűzoltóság nincs, vagy ha van is, csak arra való, hogy tűzveszedelem pillanatában a saját fejesztettségével még nagyobbra növelje a veszedelmet. Nem azért, mintha a népnek nem volna

hajlama a tűzoltás tudományának elsajátításához, hanem pusztán csak azért, mert fegyelmezetlenek vagyunk. A bátorság, a halálmegvetés, a fürgeség, ami a tűzoltónak legfőbb erénye, mind meg van bennünk, de nincs meg a fegyelem, ami nélkül rendszeres tűzoltás el sem képzelhető s mely fegyelmet — sajnos — bajosan fogják bele nevelni a mi népünkbe.

A segítség itt tehát az volna, hogy alkalmas módon képezzük ki jóformán az egész falunépet a tűzoltásban. Nem azt akarjuk ezzel mondani, hogy küldjünk fel mindenkit a tűzoltó tanfolyamra. Ennek a költségeit a szegény agyon nyomorgatott községek máskülönben sem bírnák meg, hanem próbáljuk meg például a mostani fapuskás katonádsi helyett az elemi iskolákba bevezetni a tűzoltás elemi szabályainak oktatását. A falusi tanító vigye el a gyermekeket a községi tűzoltószertárhoz. Magyarázza meg nekik azt, hogy milyen a szerkezete, milyen a kezelési módja a tűzoltófecskendőknek.

Az ifjuság nevelése után következhetik az öregek nevelése. Jóformán minden vármegyének van szabályrendelete, amely szerint a háztulajdonosok tartoznak állandóan készenlétbe tartani udvaraikon könnyen hozzáférhető helyen egy nagyobbfajta hordó, vagy kád vizet, létrát és horgot. Tegyük azonban vizsgálat tárgyává, hogy a szabályrendeletek e szigorú rendelkezését hány helyen tartják be pontosan? A járási főszolgabírók tarthatnának a községekben egy kis razziát s ott, ahol a szép szó nem használ, néhány korona pénzbüntetésnek hamarosan meg lesz a hatása.

A tűzveszedelmek megelőzésének a legjobb eszköze tehát a népnek a nevelése. Amíg az irányban nem teszik meg kötelességeiket a nép vezetésére hivatott egyének, addig állandóan retteghetünk különösen a nyári hőség idején a vöröskakas rémes pusztításaitól. Ha azonban mindenki tudni fogja és teljesíti a tűz kiütése előtt kötelességeit, a veszedelem nagyságát jelentékenyen csökkenthetjük, s a nemzeti vagyonnak tűz által való elpusztulását jelentékeny mértékben megakadályozhatjuk.

Forgács.

Egy versíró műhelyéből.

A jelszavakra ember mit se adj!
E részben óriási gyár az agy,
Melyben az árucikk olesón terem,
De drágán sózza rád a szívtelen.
A cifra jelszón külső máz az érc;
A fénye nem tűz, csak mocsár-
[lidérc.

Jelszó-kohóban az üzlet a cél;
Vérrel keverve készül az acél.
A jelszavak szövetekezett zsi-
[ványok:

A délibábjuk a szemedre hályog;
Vakonrohansz, elszáll a buborék
Ste áldozat leszel vagy nyomorék.

Az elme minden alkotása,
A szívben minden lüktetés
Egy titkos ösztön vallomása,
Hogy földi életünk — kevés.
Az a törekvés általános,
Vezérel koldúst, gazdagot,
Hogy életünk során a mához
Tegyük minél több holnapot.
Pályánkon minden szenvedésre
Varázs-szertün a gondolat,
Hogy az embernek égi része
Nem porlad a sirhant alatt.
Csupán a test sanyargatója
A sirban őrző porkoláb;
De ha lehullt bilinése róla,
A szellem elszáll, él tovább.

Baptisták vármegyénkben.

Honnét és mikor jöttek, nem tudni. Titokban tanultak és tanítottak, úgy hogy a be nem avatottak már csak akkor vették észre létezésüket, amikor már többen voltak és összejöveleket tartottak. A nagyszalantai járáshoz tartozó kis Zolna községről van szó, ahová a baptizmus észrevétlenül bejutott és hívekre talált már néhány év óta. Hiába való volt az illetékes lelkész minden törekvése, a szellem fegyvereivel való küzdelem, az áramlattal szemben való védekezése. A baptisták szaporodtak, összejöveleket tartottak, imádkoztak s a szent írás egyes helyeit magyarázták. Az illetékes járási főszolgabíró ismételtlen megbüntette őket, mindig érzékenyen fokozódó mértékben. A baptisták a büntetés ellen természetesen felebeztek előbb az alispánhoz, majd a belügyminiszterhez és érdekes, hogy Dr. Medveczky Lajos zólyomi ügyvéd személyében oly jogi képviselőjük van, aki egy, szintén megyénkbeli evangélikus egyháznak a felügyelője. A zólyomi ág. evang. kerület lelkészi karának július 19-iki értekezletén az elnöklő főesperes bejelentette, hogy a zólyomi egyházmegyében fellépett baptizmus elleni küzdelemben az egyik egyházi felügyelő szomorú, egyházellenes ténykedést fejt ki s a szektáriusokat pártfogásába veszi, a világi hatóságok megtorló lépéseivel szemben védelmezi. A lelkészi értekezlet az illető egyházfelügyelő ezen szomorú, egyházellenes ténykedése felett mély fájdalommal és megbotránkoztatást fejezte ki. Az ügy a legutóbbi evang. egyházmegyei közgyűlés elé is került, ahol nagy vita indult meg felette. Az illető egyházfelügyelő azzal védekezett ott, hogy ő a megbüntetett baptistákat nem mint baptistákat képviseli és védi a

világi hatósággal szemben, hanem mint embereket, közönséges ügyfeleket, akik jogorvoslatot keresnek. A vita során az ellentétek annyira élesé váltak, hogy minden állásfoglalás nélkül bezárták a vitát. Ebben az ügyben most nagy vita indult meg. Vitakoznak először azon, hogy a főszolgabíró azért büntette-e meg a baptistákat, mivel engedelem nélkül összejöveleket tartottak? Vita tárgya az is, hogy szabad volt-e az illető lelkésznek a világi hatósághoz fordulni, vagy pedig csak szellemi fegyverekkel kellett volna-e a baptisták ellen védekeznie? Most nagy érdeklődéssel várják eben az ügyben a belügyminiszter döntését.

Friss hírek.

A király születésnapja. Ő Felsége a király születésének 81-ik évfordulóján: augusztus 18-án, pénteken ünnepi szint öltött a város. A középületeken lobogók lengtek s a templomokban a délelőtti folyamán hálaadó isteni tiszteletek voltak, amelyekben részt vett a hivatalos világ. Ugyanezen napon, vármegyénk főispánja ebédet adott melyen a hivatalok főnökei és a helyben állomásozó katonáink vezetői voltak jelen.

Besztercebánya város képviselője gróf Serényi Béla pénteken este 6 óra felé automobilon városunkba érkezett Csury Pál képviselő kíséretében. Tegnap utazott vissza Budapestre.

Vármegyénk közgyűlése. Vármegyénk törvényhatósági bizottsága f. hó 19-én rendkívüli közgyűlést tartott báró Kürthy Lajos főispán elnöke alatt. A törvényhatósági bizottság tagjai szép számban jöttek össze, tekintve azt, hogy érdekes pontjai voltak a tárgysorozatnak. A tárgysorozat több kisebb pontja elintézése után rákerült a sor Versec városnak átiratára az országházi obstrukció elintézése ügyében. Az állandó választmányi javaslat ellen dr. Petrogall Oszkár hosszabb beszédet mondott, amelyben kifejezte a kisebbség álláspontját. Majd Radvánszky Antal báró választott Petrogall Oszkár dr. felszólalására. Ennek befejeztével pedig a főispán feltette a kérdést és a közgyűlés többsége elfogadta a választmány javaslatát, azaz elítélte az obstrukciót. Majd tudomásul vették Csongrád feliratát a körorvosok nyugdíjintézetére vonatkozólag amit támogat a közgyűlés, — Besztercebánya város határozatát Herdina László főerdőmérnök és Jansen András lakpénze, hogy kiegészíttessék elfogadtatott. Elfogadtatott továbbá hogy városunk közokmányában még egy ápolónői állás szerveztessék stb. A kórházi gondnok jól meg érdemelt tiszteletdíjának némi felemelését nem fogadták el. Végül néhány kisebb ügy elintézése után a közgyűlés véget ért.

Mulatság vármegyénk tűzkárosultjai javára. A Zólyombrezói Diák-Ifjuság 1911. évi augusztus hó 26-án, szombaton a zólyomvármegyei tűzkárosultak javára táncmulatsággal egybekötött színelőadást rendez.

4.

Léva új főkapitánya. Tudva-levő, hogy Léva városában rendőrkapitányi állás üresedett meg. Az állásra a kitűzött határidőig (augusztus 10-ig nyolc pályázó jelentkezett. u. m.: 1. Horváth Gyula városunk rendőrkapitánya, 2. Patay Sándor, nagygimnáziumi kir. jbr. végrehajtó, 3. Dr. Márczy Emil szepesolaszi rendőrkapitány, 4. Vragassy Jenő budapesti rendőri segédfogalmazó, 5. Dr. Longauer Nándor selmecbányai tb. alkapitány, 6. Török Gyula szombathelyi rendőrbiztos, 7. Bilesek József, lévai rendőrkapitány és Dr. Török Árpád szatmárnémeti ügyvédjelölt. A kérvényeket Léva polgármestere augusztus 11-én terjesztette fel Báró Kürthy Lajos cs. és kir. kamarához, Bars és Zólyom vármegyék főispánjához. A főispán már döntött is ez ügyben s Léva város rendőrfőkapitányává Dr. Horváth Gyula besztercebányai rendőrkapitányt nevezte ki.

Ezzel ismét Besztercebányán üresedik meg a rendőrkapitányi állás.

Polgármesteri jelentés. Városunk polgármesterének szokásos évi jelentése most jelent meg. A vaskos füzet pontosan és részletesen beszámol a városi képviselőtestület és a tisztikar múlt évi működéséről és hű képét nyújtja városunk állapotának.

Kinevezés. A földművelésügyi miniszter a földmives iskolák tisztii személyzetének létszámában eddigi szolgálati beosztása és illetményeinek érintetlenül hagyása mellett Szőke Mihály breznóbányai m. kir. hegyvidéki földmivesiskolai segédtanítót, a „Garamvidék“ érdemes szerkesztőjét gazdasági segédtanárrá nevezte ki.

Jubiláló püspök. Firczak Gyula ungvári püspök, aki most Borosznófürdőn nyaral, s az ottani fürdői kápolnának a belső berendezésére száz koronát adományozott, most októberben tölti be papságának ötvenedik évét. A míg ő itt üdül, Ungvár városa legutóbbi közgyűlésén elhatározta, hogy Firczak Gyula püspök ötvenéves papi jubileuma alkalmából, az ünnep előestéjén, október 2-án, a várost kivilágítják és fáklyásmenetet rendeznek, míg másnap diszközgyűlést tartanak, melyen a püspököt ünneplik és érdemeit méltatják. Elhatározták továbbá, hogy egy utcát Firczak püspökről neveznek el és nevére ezer koronás alapítványt tesznek szegényalapra.

Közgyűlés. A besztercebányai egyházmegye területén lakó róm. kath. tanítók egyesülete 1. évi szeptember hó 19-én Besztercebányán, a püspöki palota nagytermében tartja Machovich Izidor apátkanonok, egyházmegyei főtanfelügyelő, egyesületi elnök vezetésével XXIX. rendes közgyűlését. A közgyűlést előzőleg szent-mise lesz a vártemplomban reggel 9 órakor, tartja Machovich Izidor; a közgyűlés 10 órakor veszi kezdetét, melynek tárgysorozata: 1. Elnöki megnyitó és jelentés. 2. A központi bizottsági ülés jegyzőkönyvének felolvasása, valamint az előértekezlet indítványainak tárgyalása. 3. Jelentés a kath. tanítók IV. országos nagygyűléséről. 4. A nem magyarajkú elemi iskolák részére

a m. kir. vall. és közoktatásügyi Miniszter úr által kiadott tantervet és utasítást ismerteti: Knopp Mihály, geletneki tanító. 5. Beszámoló az egyesületi tápintézet segélyalapjáról. 6. Az egyesület 1910.—1911. évi zárszámadata. 7. Jelentés az orsz. kath. tanítói segélyalap középonti bizottságának az évi közgyűléséről. 8. A könyvtárnok jelentése. 9. Biráló bizottsági jelentés. 10. A jövő közgyűlésre kidolgozandó tételk kitézése. 11. Az „Orsz. kath. tanítói Segélyalap“ középonti bizottságának közgyűlésére egy tagnak való kiküldése.

Búcsúvacsora. A zólyomi Iparosifjak Önképző köre a Törökbeszterce távozó elnökük: Szigeti Rezső polgáriskolai tanító tiszteletére szombat este az ottani Kuszy féle vendéglőben farsas vacsorát rendezett, amelyen számos pohár köszöntőben juttatták kifejezésre szeretett elnökük iránt érzett nagyrabecsülésüket és szomorúságukat eltávozására felelt.

Tűz. Hétfőn nagy tűz pusztított Felsőszabadin. A tűz egy csűrben támadt s csakhamar átcsapott a szomszéd házakra is. Terjedését a vízhiány nagyon fokozta, az összes kutak ugyanis kiszáradtak, vízvezeték nincsen. Elégett öt ház melléképületekkel egyetemben. Szervezett tűzoltóság a községben még nincs.

Tanítói kinevezések és áthelyezések. A vallás és közoktatásügyi miniszter Kovács Erzsébetet a garamszécsi, Schwartz Rezsőt a kriványgyetvai, Imre Lajosné Németh Ilonát a baraczkai, özv. Bodnár Antáné Horn Bertát a gyetvai, Schimkó Rezsőt az erdőbádonyi állami elemi iskolához tanítónővé illetve tanítónővé nevezte ki, továbbá áthelyezte: Tithné-Illinger Eleonóra garamszécsi tanítónőt a klacsnoi, Petrás Mária zólyomi tanítónőt a trencsényi. Kotzig Gyula kriványgyetvai tanítót a kosóczi és Aradiné-Szalay Júlia trencsényi tanítónőt a zólyomi állami elemi iskolához.

A honvédség köréből. Ő császári és apostoli királyi Felsőge Arthold Istvánt a besztercebányai 16. honvédgyalogezredhez 1911. évi szeptember 1-től számitandó ranggal hadnagygyá nevezte ki.

A m. kir. honvédelmi miniszter 1911. szeptember 1-től számitandó ranggal Dessewffy Tibort és Dohnányi Hugót a besztercebányai 16. honvédgyalogezredhez zászlóskká nevezte ki.

Az 1911. május 1-én kinevezett hadnagyok közül a f. évi szeptember hó elsejével rangot nyernek a besztercebányai 16. honvédgyalogezrednél Rauch József és Bartos Zoltán.

Halálozások. Kausch Gusztáv, a diósgyőri m. kir. vas és acélgyár nyugalmazott felügyelője f. hó 14-én 71 éves korában elhunyt. Temetése f. hó 16-án délután ment végbe általános részvét mellett.

Racsiczi Tamáskovics Béla uradalmi segédtsizt életének 33-ik évében f. hó 16-án elhunyt. Hült tetemét pénteken délután helyezték örök nyugalomra nagy részvéttel a helybeli r. kath. sírkertben.

Adótárgyalások. A Zólyom és Túróc vármegyék területein működött egyenesadó kivető bizottságok határozatai ellen benyújtott felebbezések elintézésére illetékes egyenesadó felszólalási bizottság tárgyalásait ma, augusztus hó 21-én d. e. 10 órakor kezdi meg és következő napjain folytatja Besztercebányán a kir. pénzügyigazgatóság hivatalos helyiségében (II. emelet 6 sz. ajtó) Dr. Tilless Béla elnökelete alatt. A tárgyalások a következő sorrendben fognak megtartatni: I. Besztercebányai kerület, II. Breznóbányai kerület, III. Túróc-szent-mártoni kerület, IV. Zólyomi kerület. Figyelmeztetnek az adózó felek, hogy a tárgyalások nyilvánosak és azokon bárki megjelenhet.

Mekkora utat futnak be a lokomotivok? Az amerikai vonatok lokomotivjai a legszorgalmasabbak. Az Egyesült államokban minden lokomotiv átlag 30.000 kilométert tesz meg évente. Második helyen az új dél-alesi vonatok mozdonyai következnek, ezek átlag 33.000 kilométert tesznek meg évente, az angol lokomotivok 27.000-et, a franciák 24.000-et ugyanannyit az olaszok, a belgák 20-21.000-et a németek 19.000 kilométert.

Drágul minden. Az idei nyár száraz időjárása a sokféle gazdasági károk mellett a cukor árának emelkedésével is fenyeget. A répatermés ugyanis mindenütt silányabb a tavalyinál a kedvezőtlen időjárás miatt. Remélhető azonban, hogy ha augusztus és szeptember hónapokban bővebb lesz a csapadék, még helyreállanak annyira a répaültetvények, hogy a cukor árának emelkedése lényegtelen s ideiglenes lesz. A cukor, a kávé, a liszt után most ismét kilátásunk van egy drágulásra még pedig a sör drágulására, A komlótermés ugyanis az idén nem sikerült és a komló ára az elmúlt évihez képest 20% kal magasabb. Ellehetünk tehát készülni rá, hogy a sörkartel meg fogja ragadni az alkalmat a sör drágítására.

Baromfiállítás Losonczon. A Nógrádmegyei Gazdasági Egyesület október 22. 23. 24. napján Losonczon baromfi és házinyúl kiállítást rendez, amelynek előmunkálatait már megkezdték. Eddig több díj áll a bizottság rendelkezésére, mely gondoskodni fog egyúttal nagyobb állami és magánbevásárlásról is. Kimerítő tájékoztatást az egyesület titkári hivatala nyújt.

2 tanuló

fiú vagy lány, lakásra és teljes ellátásra úri családnál felvétetik. 1—2

Zongoraoktatásban is részesülhetnek.

Czím: Morgenthaler-Fülöp utca 8. sz. földszint.

Olcsó árak!

Előzékeny kiszolgálás!

Értesítés!

Van szerencsénk szíves tudomására adni, hogy **Zólyomlipcsén, Holéci János házában** (ezelőtt Kreisler ház) a mat igényeknek megfelelően

bútorraktárt nyitottunk.

Raktáron tartunk saját készítésű bútorokat a leggyorsabbtól a legfinomabb kivitelig, s azokat a lehető legjutányosabb áron szolgáljuk ki tisztelt vevőinknek.

Továbbá raktárunkon tartunk még fa és érczkoporsókat és az összes temetkezési cikkeket!

Részünkről mindenkor odahatunk, hogy jóminőségű áruinkkal valamint pontos kiszolgálásunkkal megelégedését kiérdemeljük.

Ajánljuk magunkat s vagyunk

Zólyomlipcsén, 1911. augusztus hó

kiváló tisztelettel

Polóny és Korónyi,

asztalos mesterek, bútorraktár és temetkezési vállalat.

Szálka János

első felsőmagyarországi villanyerőre berendezett borotva homorú műköszörlődjé

Besztercebányán. 4—13

Nagy választék mindennemű zseb- és konyhakésekben és konyhabárdokban, valamint borotvák, **önműködő borotvák** s különféle ollókban, úgyszintén borotva fenőkövek és szíjjak, hús-vágógépek, haj-, ló-, juh- és kutyanyírógépek, pároskések és kanalakban!

Az elősorolt cikkeknek javítását gyorsan és pontosan eszközölöm!

KIS TÁRCA

UR

Hétfőn reggel nem kezdődött meg a gyárban a munka. A nagy, rácsoskapuszárnyak nem tárulnak szét, de az udvarokon kék zubonyos munkások izgatottan tárgyaltak: mintha sztrájk készült volna. A gépházban, a tehetetlen hideg kazánokhoz csüggött férfiak támaszkodnak. Most, hogy nem rőfögött és nem volt izzó ez a hatalmas alkotmány, olyan szálnalmasan nézett ki, mint egy lekötözött óriás, vagy egy lefogyverzett katona.

Suttogva szállt a hír, hogy bezárják a gyártulajdonost. A gazdag, hatalmas ur más pénzével manipulált már hosszú évek óta. Csalt, hamis váltókat gyártott és most bezárják, csak úgy, mintha egy munkás egy darabka vasat lopott volna ki a gyárból.

Többen szidták az urakat, a gyárost. Akik rendesen a hangot adták, most elérkezettnek látták az időt a csóva elhajítására. Most könnyen gyújthat: szombat este nem kapták ki a munkabérüket. Az emberekben dolgozott a nyomoruság: odahaza nincs kenyér s ki tudja, mikor lesz munka? Kezdődik az éhezés.

Egy sötét arcú, csontos homloku munkás hevesen gesztikulált:

— Eluraskodták a mi pénzünket is. — a gyomrukban dolgozunk, nekik neveljük a leányainkat s még most is a nyomoruságos filléreinket lopják meg, hogy valami jusson a pockos hitelezőknök.

Hivatalos emberek mentek végig a gyártelen: a munkások morogva álltak félre. Sanda szemmel nézték, amint arany-cvikkeres, savanyu arcú urak taksálták a gépházakat, a feldolgozott munkát: mi marad a pénzünkben?

A hideg tüzhelyek mellől előkerültek az asszonyok a toprongyos gyerekekkel, akkor még izgatottabb lett a hangulat. Az aszott arcú, sápadt asszonyok a gyárosnét szidták:

— Drága, finom ruhákba járt a céda teremtés! s hogyan huzta félre az orrát, ha néha egy aszott keblű, rongyos ruhájú munkásasszony került elébe. Bezzeg, könnyű volt lopott pénzzel, munkások verejtékéből tunyálkodni!

Voltak az asszonyok közül, akik pletykákat tudtak a gyárosnéra. Most, hogy nem kellett meghunyászkodni, félés nélkül adták tovább a híreket. Nagy csoportokban szórták a gyártulajdonos háza felé a szidalmakat:

— Loptok, csaltok, erkölcslenkedtek, a szegény munkás hátáról lehuzzátok a bőrt és becsujátok egy kosárka szénért! De most eljött ténylek is a leszámolás!

Mások csöndesen huzódtak meg a szögletekben; azok csak a bekövetkező nyomoruságról gondolkoztak.

A gyártulajdonos házában nagy volt a sürgés-forgás. Néha látszott az ablakon, hogy a magas, szép asszony szeméhez szorított kendővel jár-ke. A rácsos parkkerítés mögött két babaarcú gyerek gondtalanul játszadozott; a gyáros két kicsi fia. Nekik nem volt különös, hogy nem füstölnek az égig érő kémények és munka helyett egyre erősbö-

morajjal tárgyalnak — fenyegetőleg nézve a házuk felé — a csoportokba verődött munkások.

Valahogyan híre kelt, hogy kifizetik a mult heti munkabért s a hirre kinyitották a kantint: volt hitel. A sok pálinkaszomjas munkás tódult a csapszék felé s csakhamar pálinkagőzös, pipafüstös lett a piszkos kantinszoba.

A pálinka tüzelt, néhány szájasabb munkást választottak, akik bementek pénzüket kérni. Ezek elemek, azután inkább csak a gyáros sorsát tárgyalták. Voltak olyanok is, akik sajnálkoztak fölöttük: ezeket hamar letorkolták. A többség örült, hogy a nagy urakat is eléri a törvény keze.

Csak az asszonyok kételkedtek zugalóva (hiába, öröktől fogva azok a nagyobb pesszimisták).

— Nem görbül meg azoknak a haja szála sem, meglássátok! Csak a szegény embert csukják be, ha a nyomoruság ráerőszakolja a bünre.

A nagy házból jó hírrel jöttek vissza a követelek. Az az ígéretet kapták, hogy délután kifizetik talán a munkabérekét. Mindjárt utána kinyílt a gyáros házában ajtaja. Előbb hivatalos urak jöttek ki, komoly arccal tárgyalván egymás között. Azután két szuronyos csendőr között feltűnt a gyártulajdonos alakja.

A hatalmas, szálas alak meghajlott, lesütötte a szemét. Nem mert visszanézni, érezte, hogy az emeleti ablakból zokogva néz utána az asszony.

A munkások kitódultak a kintin elé. Mintha elvágta volna a beszédüket, sápadtan, összehúzódva várták a menetet. S a menet gyorsan közeledett.

A gyáros lehajtott fővel haladt a csendőrök között. A munkások előtt véletlenül felvetette a fejét s mintegy varázsütésre hullott le a munkásfejekről a kalap. Tisztesség-tudóan köszöntöttek.

Azután, mintha egymás előtt mentetődöztek volna:

— Ur. Megilleti a tisztesség.

Uj eredeti orvosi elvekről szól egy nemrég megjelent zamatos magyarsággal megírt könyv, melyben melyreható új irányelvekről van szó. Az egész orvosi tudomány két évtized óta roppant változásokon megy keresztül. A betegségek eredetéről új elvek képződtek és ennek alapján a gyógykezelések módja is átalakult. Ezen könyv címe: a „Vérgyógyítás és akinek rendelőintézete Budapest, V., Váci-körút 18 alatt van. A könyv ára eredményei”. Szerzője dr. Kovács J. fővárosi orvos, a vérgyógyítás megalapítója, díszes vésnökötésben I. K. Kapható minden könyvkereskedésben s a szerzőnél.

Miért használ minden ember

MEDIN

kőszvény-szeszt, mert az az egyedül szer a kőszvény biztos elmulasztására. A hála nyilatkozatok százezre bizonyítják, hogy a

„Medin“

kőszvény-szesznek mily kitűnő hatása van a legidültabb és legeszkényebb kőszvény és csúsz esetekben. Szakfőorvosok véleménye szerint korszakot alkot, a csúsz és kőszvény gyógyításában. Ne mulassza el megpróbálni és rendeljen azonnal egy üveg

„Medin“

kőszvény-szeszt I. kor. 50 fillért. Kapható minden gyógyszerárban és droguériában. Ára I. kor. 50 fillér. Használati utasítás a dobozban. Készít Szent László gyógyszerár vegyeszeti laboratoriuma Budapest, Róth Szilárd-utca 29. Főraktárak: Tóth József gyógyszerár, Király-utca 12 és Andrássy-ut 26. Hadanovits Testvérek Buda-pest-utca 1. szám.

HIREK

A NAGYVILÁGBÓL

A nimetős csók. Csanádapácán történt ez az eset, az egyik korcsmában. Ott mulatott négy földmives-legény. Kovács Bica, Keresztes Lajos, Héjas János és Szakál Antal. Csak négyen voltak egész zeste a korcsmában. Danol-gattak, meg összeszókolódtak, hol ölel-keztek, hol meg összeveszték, jól bebo-rozott paraszti emberek szokása szerint. Javában dalogattak, mulattak, mikor megnyílt az ajtó és belépett egy színjő-zan, kedvetlen legény, Acsay János. Feltette a fogásra süvegét és maga is félrevonult egy sarokba. A vig társaság azonban nem respektálta Acsay komor-ságát, mind felugráltak és körülvették a jövevényt. Kovács Bica meg egyene-sen a nyakába borult.

— Adj egy csókot, tubám.
— Mán hogy én? Nem vagyok én nimet! Eridj!
— No ne szégyenköz Jani, sz tudod, hogy szeretlek.
— De engöm ne szeress.
— De ha szeretlek . . .
— Eridj hát, mert felugrak! . . .

Ezen már megsértődtek, elmentek a helyükre, ott ittak tovább. Később ösz-szetalálkoztak megint Acsayval, aki az okvetetlenkedő és csókolódzó Ková-csot meg is verte. Acsay azzal véde-kezik, hogy Kovács „nimetösön“ csó-kolódzott, mert ő még sosem látta, hogy legény legényet csókolgasson. Ő olvas újságot, udja, hogy ez nem járja, és ezért becsukják az embert. Nem le-hetetlen azonban, hogy így is becsuk-ják, mivel Kovács sérülései súlyosak.

A fővárosnak egyik legfontosabb egészségügyi intézménye dr. Batizfalvy István, egt. tanár, Pest vármegye t. főorvosának az operatív és műfogászat specialitájának Fogorvosi Intézete (Károly-körút 3.) A főváros ezen joggal egyedülnek mondható ilyenü intéz-ménye, melyet a v. k. miniszterium is elismerésével tüntetett ki, évtizedeken keresztül száz és száz ezer fogbetegsé- get sikeresen kezel. — Reggel 8-tól este 7-ig nyújtanak biztos és a leg-ujabb villany átszűrőtétési módszer alkalmazásával teljesen fájdalomtalan segílyt a fogfájás kínos betegsége ál-tal gyötörteknek. Foghuzások altatás-ban is. Az intézetben a legjobb rend-szerű műfogópótlások készülnek, melyek a valódiaktól meg nem különböztethet-ők és úgy beszédre, mind rágásra tel-jesen alkalmasak és minden kellemet-lenség nélkül helyzetnek be, teljes jótállás mellett. Levelekre válasz. Vi-dékiek fél nap alatt magkapják mű-fogaikat.

Abbazia

Léderer-pensio Habsburg- és Gi-zella-villával és a Park-szállodával. Gyönyörű fekvés, a kikötő és kur-park mellett. Teljes kényelem (lift, központi fűtés) stb. Polgári árak. Nyitva egész évben. Prospektus in-gyen. Tulajdonos Léderer József.

MEGNYILT A Royal nagyszálloda SZEGEDEN

80 szoba. Központi fűtés. — Minat. szobában vízvezeték. — A legnagyobb kényelem

TULAJDONOS: **DÁVID SÁNDOR**

Ne essen kétségbe

ha szeplős, bőrkétes, ráncos, vagy nem lúe az arca, ha korpás, török, vagy hullik a haja, hanem hozassa meg a Csorba-féle

Orgona krémet . 1.— kor.
Orgona pudert . 1.— kor.
Orgona szappant 1.— kor.
Orgona hajvizet . 1.20 kor.
Orgona hajmosóport 60 fill.

mindenki bámulni fogja szépségét. Kapható min-den gyógyszerárban s az egyedül készítőnél
Csorba János gyógyszerárban Kécskeméten

Glatz és társa gép- és fémáru-gyár r.-társ. eladási központja

Surány Viktor Budapest

V., Alkotmány-utca 12. Gyár Kelenföld.

Általánosan elismert elsőrangú, szolid hírnévnek örvendő motorgyár, ajánlja egyszerű szerkezeti, tömören épített **benzin- és nyersolaj motorjait, lokomobiljait** a legmesszebbmenő szavatosság és legkedvezőbb fizetési feltételek mellett. **Legfényesebb referenciákkal. Árjegyzékkel és költségvetéssel szívesen szolgálunk**

Szivógázmotorok.

Magasnyomású nyersolajmotorok.

Jogászok! Ügyvédjelöltek!

Dr. Erős Vilmos

országosan elismert jogiszemináriuma

(Dohány-utca 78. sz. Telefon 118-57.)

meglepő sikerrel készít elő

üggyé, bírói vizsgákra, az összes jogi szigorlatokra és alapvizsgákra

A legkitűnőbb magyar pezsgő

Palace sec

és Palace

casino.

Mindenki ezt kérje.

Utánzatoktól óvakodjunk!

**KÁBBAI TESTVÉREK
MOTORYÁRÁBAN**

Budapest, Nagymező-u. 43

az egész országban legjobbnak elismert

GLORIA benzinmotorok, motor-
cséplőkészletek, nyers-
olajmotorok, teljes malomberendezé-
sek részletre legolcsóbban kaphatók

Nagy munkaképesség. Teljes jótállás.
Árjegyzék ingyen. Használt motorok
és gézgépek cserébe vétetnek

Varrógép és kerékpár raktár!

Könnyű és fényes mellékkereset
nők és családok részére a híres

„KÖR“ KÖTŐGÉPEK

Ne hiányozzék egy ház-
tartásban sem az eredeti **STYRIA** kötőgép

Árjegyzék ingyen, könnyű fizetési feltételek.

Fogl J. L. és Társa Budapest, VIII.
József-körút 42

BUTOR

háló, ebédlők, uriszobák, zongorák, teljes
szálloda-, fürdő- és penzio-berendezéseket
még soha nem létezett előnyös
fizetési feltételek mellett száll-
lítunk bárhova. Költségvetés ingyen
és bérmentve. Nagy album 1 korona

Modern Lakberendezési Vállalat
Budapest, VI., Szerecsen-u. 10

ÜGYNÖKÖK

10-20 koronáig terjedő
napi keresetre

tehetnek szert törvényesen en-
gedélyezett sorsjegyek eladásá-
val kedvező fizetési feltételek
mellett. — Ajánlatok

UJ FORTUNA cím alatt
Budapest, V., Postafiók 78

Házi gomba ellen

egyetlen pusztító szer a

„SERPULIT“

Megöli a házigombát és
megvéd ellene. Ha-
tása biztos. Kérjen
prospektust. Ára olcsó! — Gyártja és eladja:

SERPULIT r.-t., Budapest, Damjanich-u. 12

Baromfi vész ellen

Csak egyszer próbálja meg

a háromfi-pirulákat

legbiztosabb szer a szárnyasok elhul-
lása ellen. 1 doboz ára 1 K 50 fillér,
10 doboz 10 korona, használati utasítá-
s mellékelve, 8 év óta kipróbált szer.
Gyár és szétküldés **Szent Ilona**
gyógyszertár Üllő (Pest mellett.)

**Nem
bérli**

részletfizetés
leple alatt

**hanem azonnal
öné a zongora**

planó, cimbalom, vagy
bármely hangszer, de csak ha

Reményi Mihálynál

a magyar királyi zeneakadémia
szállítójánál veszi azt meg

Budapest, Király-utca 54. sz.

Árjegyzék minden hangszerről külön
kérendő! — Prospektus is díjtalan!

Sikereivel és mérsékelt díjszabásával a
hasonló intézetek között első helyen áll

Dr. Kállay Zoltán
jogi szemináriuma

Budapest, IV. Kaplony-utca 5.

Ügyvédi-, bírói- és az összes
jogi vizsgákra a legsikereseb-
ben készít elő!

Vidékteleknek kívánatra
teljes elsőrendű ellátás.

INGYEN

mindenkinek képes
árjegyzékünket.

- Roskopf munkás óra frt 1.50
- Duplafelelű nikel . . . 2.45
- Lapos acél óra . . . 2.15
- Nagy vasuti óra . . . 2.50
- Ezüst óra . . . 3.50
- Uj ábraszó óra . . . 1.25
- Glória hm. ezüst óra . . . 2.90

Telefon 134-02

Fiók: István-ut 41-43

Órajavítás 80 Kr.-tól feljebb

Csak amerikai órásnál

Főtelep: Budapest, VIII., József-körút 11
Longis Watch Parlophon Co.
nagy óra és ékszerraktára

Meg van fejtve a titok,

hogyan lehet örökké fiatal és szép. Ha
szép akar lenni, tegyen egy próbát a
Schwemmer Mikolin-arc krémekkel, mely
gyorsan szépít és eltünteti minden szép-
ség hibát. Nappali vagy éjjeli „Mikolin“
1 kor., szappan 1 kor., puder 1 kor.
Postaköltség a megrendelést terheli. —
Kapható: Schwemmer Miksa „Kigyó“
gyógyszertárban Szolnokon, továbbá
minden gyógyszerárban és az összes
drogeria és illatszertárakban.

EUFON tölcsernélküli
továbbá a világhírű
„METEOR“
beszélő-
gépek és „Meteor“ védjegyű
hanglemezek
vezérképviselete:

Bernáth és Kulinyi hangszer és beszélő-
gép nagykereskedők

Budapest, VII., Erzsébet-körút 27. szám.

Mindenféle hangszerek, úgymint:
hegedők, gordonkák, cimbalmok,
fuvolák, tárogatók, harmonikák és
a többi nagyban elárúsítása.

Hálás lesz, ha

„Glória“

lábhintőport használ, mely egy
heti használat után örökre
megszünteti a lábizzadást. —
K 1.20 beküldése mellett franco
szállítunk egy dobozzal. Kap-
ható kizárólag „Vörösrák“
gyógyszertárban, Pozsonyban.

Magyar hecsületesemre!

Visszatérek teljes árárt a tőlem 14 nap
próbaidőre rendelt, kocsin, lóháton, hi-
deg, melegben perre kipróbált rubin kö-
ves hengerjáratu, örökké fehér fém-
száraz, igen izlőses lapos, vésett vagy sima, 2
fedellű 9 koronás, vagy 3 fedellű 12 koronás
órát, a legeszkélyebb kifogás miatt
5 éven belül a tőlem rendelt órákat (térés
esetén is díjtalanul) javítom. Próbarendeléseknél a postaköltséget én fizetem.
Mindon felvilágosítással készséggel szolgál

Udvari János

óragyára, Kun-Szt.-Miklós.

SZÁLLODA MEGNYITÁS!
Simpion-Szálloda

BUDAPEST
VIII., Kenyérmező-utca 4. szám
(Rákóczi-ut és a Keleti pályaudvar közelében)
villamos megállóhely. Megnyílik szeptem-
ber hó elején. 100 szoba, modern berendezés, köf-
pontú fűtés, villany világítás, fürdők, szoba árak
3 kor.-tól, Telefon. Kényelmes összeköttetés min-
den irányban.
Tulajdonos ZSOLDOS MÁTYÁS

**Vidéktelek, ha Budapestre jönnek, az
Abbázia Szállodába**

szálljanak
Budapest, Dohány-utca 62. sz.
(Erzsébet-körút mellett) a főváros géc-
pontjában, ahonnan minden megközelíthető. Tel-
jesen újonnan berendezve, gőzfűtés, villanyvilá-
gítás, hideg-meleg víz. — Szobaárak már
3 koronáért. — Figyelmes előzékeny
kiszolgálás.

HÜSÍTŐ

izzadás elleni kenőcs.

24 óra alatt
a legmakacsabb lábizzadás is
megszűnik.

1 doboz 30 fillér.

Kapható:

Bpest, VII., Dohány-u. 5.

Watterich drogériában.

DRÓT-KERITÉS

legolcsóbb az 1872. évben alapított

Stadler Mihály

sodrony-fonat-szitaáru- és kerítés-gyárnál

Budapest, VI., Váci-körút 48.

Árjegyzék díjmentes.
Megbízható, pontos kiszolgálás!!

**Az emberi kéz
mint sérvkötő!**

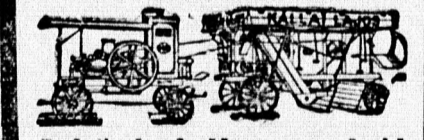
Sensatiós találmány!

Kérjen ingyen prospek-
tust, portómentesen küld

POLLITZER

sérv-ambulatórium, specialis
orvosi rendelő intézet

Budapest, VII., Rákóczi-ut 10.
féfemelet.

A köztudatba ment át

KÁLLAI LAJOS

motorgyára

Budapest, VI., Gyár-utca 28

szállítja teljes jótállás mellett a leg-
híresebb motoroséplő-készleteket. Az
egész országban legjobbnak és leggyorsabbnak
elismert **VALÓDI Kállai Lajos** motor-
okról kérjen dísz-főiratot.

FIGYELMEZTETÉS! Kállai Lajos hí-
rves motorgyára nem tévesztendő
össze más Kállai nevű cégekkel

FESTÉK

Hártl L. és Tsa

festék, Kence és lakó gyári
raktárak a „KÖZPONTHOZ“

Budapest VII.,

Baross-tér 20.
Telefon-szám 31-66.